

LEGGEANBEFALINGER

1 Undergulv

Samme krav til undergulvets kvalitet som ved legging av andre typer gulvbelegg, gjelder her. Undergulvet skal være (og forbli) plant, fast, tørt og fritt for sprekker (se også VOB Part C, DIN 18 365 [tysk fagorganisasjons regler for arbeid med gulvbelegg]). Tette, ikke-sugende undergulv som støpeasfalt eller primede avrettingslag, må ved bruk av dispersjonslim sparkles med et tilstrekkelig tykt sjikt (anbefalt tykkelse 2 mm). Spenningsfrie sparkelmasser anbefalt av produktleverandøren egner seg til dette. Følg produktanbefalingene og leggeinstruksjonene fra produsenten.

Følgende empiriske verdier gjelder for restfuktighet i ulike avrettingslag ved standard avrettingslagstykkelse, dvs. ikke betydelig over minimumskravene angitt i DIN 18 560:

Avrettingslag	Tillatt restfuktighet i RF-%
Anhydritt og flytende anhydrittmasse	< 0,5
Sementavrettingslag	≤ 2,0

Ved legging på isolerende undergulv som f.eks. støpeasfalt og sponplategulv eller gulv med undervarme, anbefaler vi bruk av ledende lim for å sikre at gulvet forblir antistatisk. Dette utligner undergulvets kapasitetsreducerende effekt.

2 Lim

Bruk dispersjonslim til herding av SCALA. Anbefalingene fra produsenten skal ha forrang. Vær også oppmerksom på at valg av og mengde påført lim kan ha en negativ effekt på inntryksbestandigheten til elastiske gulvbelegg etter legging.

Produsentinformasjon

Bostik GmbH A.d.Bundesstr.16 D - 33829 Borgholz. Tlf.: +49 (0) 5425 / 801222 www.bostik-findley.de	Henkel-Thomsit Bautechnik GmbH Erkrather Str. 230 D - 40233 Düsseldorf Tlf.: +49 (0) 211 / 7379256 www.thomsit.de
Kiesel Bauchemie Wolf-Hirth-Str. 2 D - 73730 Esslingen Tlf.: +49 (0) 711 / 93134352 www.kiesel.com	Mapei GmbH Bahnhofsplatz 10 D - 63906 Erlenbach Tlf.: +49 (0) 9372 / 98950 www.mapei.de

WULFF GmbH Wersener Str. 30 D - 49504 Lotte Tlf.: +49 (0) 5404 / 881-0 www.wulff-gmbh.de	Schönox GmbH Postfach 1140 D - 48713 Rosendahl Tlf.: +49 (0) 2547 / 910234 www.schoenox.com
UZIN UTZ AG Dieselstr. 3 D - 89079 Ulm Tlf.: +49 (0) 731 / 4097258 www.uzin-utz.com	Wakol GmbH Bottenbacher Str. 30 D - 66954 Pirmasens Tlf.: +49 (0) 6331 / 8001186 www.wakol.com

De nevnte limprodusentene er eksempler blant flere. Informasjon om hvilke limtyper som anbefales av limprodusentene, skal innhentes direkte fra produsentene eller via Armstrongs kundeservice på +49 71 42 / 71 – 735.

3 Oppmåling og beregning av mengder

Arealene skal måles opp og deles inn (ledelinje) for å sikre optimal fordeling. Hele mønstre tar seg best ut i døråpninger og korridorer. Ved oppmåling er utgangspunktet den flaten der flisene skal legges, pluss et erfaringstillegg til svinn. Svinnet er større ved skjevinklede og runde flater enn ved rette flater.

4 Oppbevaring, akklimatisering og leggebetingelser

Riktig oppbevaring av gulvbelegget er en forutsetning for at gulvbeleggets leggetekniske egenskaper skal bevares. Før legging skal gulvbelegget oppbevares på et tørt sted som ikke er for varmt. For fliser kan maksimalt åtte esker stables oppå hverandre.

Et feilfritt leggeresultat kan ikke garanteres for SCALA dersom temperaturen er for lav. Bransjestandarder for legging tar utgangspunkt i en romtemperatur på minimum +18 °C. Det er imidlertid ikke bare romtemperaturen som har betydning ved legging, temperaturen i undergulvet er også viktig, og den skal være minst +15 °C eller, ved gulv med undervarme, mellom +18 °C og +22 °C. Relativ luftfuktighet skal ikke overstige 65 % (det ideelle er mellom 40 % til 60 %). Disse temperaturene og forholdene må opprettholdes i

LUXURY VINYL

tre dager før legging og i minst syv dager etter legging.

Også ved riktige temperaturer må gulvbelegget akklimatiseres før legging. Det anbefales derfor at flisene legges ut på gulvet dagen før leggingen. Produsenten har ansvaret for å levere fliser med samme partinummer, slik at fargelikheten sikres. Det kan likevel ikke utelukkes at det kan forekomme mindre fargeforskjeller. Påse at kun fliser fra samme parti legges i samme rom.

5 Legging av SCALA

De forskjellige formatene blir lagt uten sveising. Bruk alltid rene sko med myke såler ved legging av gulvbelegg. På den måten unngår man at det oppstår optiske feil.

Ved tilskjæring av SCALA-gulvbelegg risser man først med en kniv med rett blad og skjærer deretter til med en krokkniv. Kantflisene skjæres til så snart hovedgulvet er limt. Dette gjøres ved å plassere kantflisen rett oppå den tiliggende flisen. Legg deretter enda en flis inntil kanten på hovedgulvet. Den underliggende flisen som skal skjæres til, risses langs oversiden ved hjelp av en kniv med rett blad og skjæres til med krokkniven. Det går også an å bruke en flisekutter.

Dekorasjonsstriper legges ned i limet samtidig med leggingen av flisene. Man kan ikke legge dekorasjonsstriper samtidig med legging av SCALA EASY.

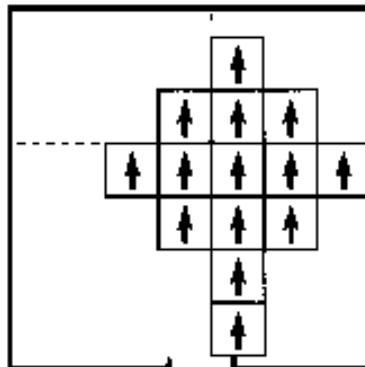
SCALA-gulvbelegg leveres fra fabrikken med skråfasede kanter. Hvis en ny fliskant skal skråfases, kan dette gjøres raskt og enkelt ved hjelp av Fascut-verktøyet. SCALA 30 PUR-gulvbelegg leveres ikke med skråfasede kanter fra fabrikken.

Valg av riktig limsparkel og jevnlig utskiftig av denne er viktig. Gulvbelegget skal dessuten valses grundig med en tung valse (50 kg). Dette kan om nødvendig gjentas i herdeperioden.

Når det gjelder legging, skal det skilles mellom følgende:

a) Parallell legging

Først legges en parallell til rommets hovedfrontside ved hjelp av en snor. Veggavstanden er et multiplum av flisestørrelsen minus ca. 1 cm. I ganger kan denne målingen også foretas ut fra den laveste punktet på dørterskelen i stedet for fra veggen. Startpunktet markeres på den fastsatte linjen.

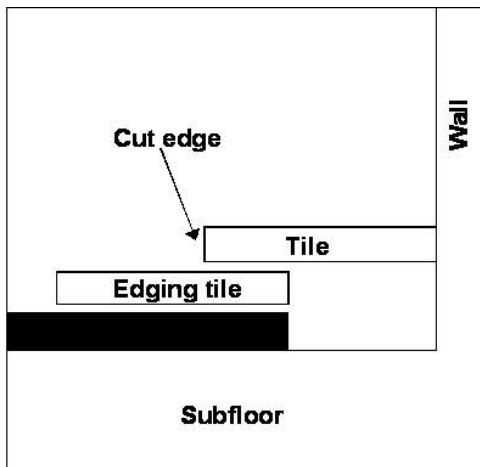
Parallell legging av fliser

Det anbefales at startpunktet fastsettes slik at det på godt synlige steder som ved hovedinnganger, kun legges nesten hele fliser og ingen smale strimler. Fra startpunktet legges nå en rad med fliser løst langs snoren. De holdes nede med stabler eller kartonger med fliser.

I store rom blir denne flisraden liggende til det tilgrensende feltet er lagt, slik at man unngår forskyvninger. I små rom er det nok å la én flis ligge som holdepunkt.

b) Diagonal legging

Først deles rommet opp symmetrisk, og romaksen markeres ved hjelp av en snor. Deretter må man finne ut hvordan flisene ender opp ved veggene og hovedinngangen. Diagonalen til en firkantet flis er lengden på flisesiden x 1,4. Hvis små trekanter er resultatet, forskyves romaksen sidelengs med en firedel av diagonalen. Det samme gjelder for startpunktet. I asymmetriske rom markeres parallellen ved hjelp av en snor i en avstand til hovedfrontsiden som svarer til et multiplum av flisediagonalen minus ca. 1 cm. Også her må det tas hensyn til at det ved hovedinngangen bare skal ligge nesten hele fliser og mellom dem halve fliser, men aldri små trekanter. Legg deretter en dobbel flisrad løst langs snoren, der den første flisraden skal ligge inntil snoren med hjørnene mot hverandre, mens den andre flisraden skal berøre snoren med hjørnene.

Skjær til kanten på kantfliser

I store rom legges det deretter en diagonal flisrad fra startpunktet og utover. Denne flisraden brukes som grunnlinje for leggingen. I små rom er det nok å la én flis ligge som holdepunkt. Etter liming skal kantflisene skjæres til med en krokkniv eller en kniv med rett blad.

c) Legging av fiskebensmønster

Det vanligste er å bruke planker med treeffekt ved legging av fiskebensmønster. Plankene legges først løst ut i rommet, slik at de kan fordeles med så lite tilskjæring som mulig. Hvis det er hjørner i mønsteret, skal hjørnene på plankene legges rett på en stor 90° vinkel, slik at det ikke oppstår forskyvninger. Ideelt bør det være flere store 90° vinkler, slik at en 90° vinkel kan legges i så å si alle hjørneposisjoner. Limet skal deretter påføres på kun noen få rader med planker, og når den siste raden legges, anbefales det å bruke 90°-vinklere for å kontrollere på nytt ved plankehjørnene. Denne fremgangsmåten gir en problemfri legging av fiskebensmønster. Jo smalere og lengre plankene er, jo mer nøyaktig må denne fremgangsmåten følges.

6 Liming

6.1 SCALA

SCALA 2,5 mm skal alltid hellimes. Ved liming skal anvisningene fra limprodusenten alltid følges. Valg av riktig limsparkel og jevnlig utskifting av denne er viktig. Det er også viktig at gulvbelegget gnis/vales grundig. Kontroller jevnlig at oversmittingen er tilfredsstillende ved å ta opp enkeltfliser under leggingen.

Etter påføring av lim skal leggingen gå ut fra flisene som er lagt ut som holdepunkt eller grunnlinje. I store rom anbefales trinnvis legging for å unngå forskyvninger. For oversmitting til baksiden må flisene omhyggelig gnis eller trykkes

ned under leggingen. Det kan hende at dette må gjentas.

6.2 SCALA EASY

SCALA EASY er produsert spesielt for løslegging, f.eks. på dobbeltgulv. Før legging av flisen/planken, skal hele undergulvet påføres et antisklisjikt (i henhold til produsentens anvisninger). Så snart løsemiddelet i antisklisjiktet har fordampet helt, kan leggingen av flisene/modulene begynne, se punkt 6.1.

På steder som utsettes for ekstreme temperatursvingninger, f.eks. fra direkte sollys eller fra undergulv med gulvvarme, må SCALA EASY legges med permanent lim.

7 SCALA på gulvvarme

SCALA kan vanligvis legges på undergulv med gulvvarme. Gulvbeleggets varmegjennomgangsmotstand er så lav at den i praksis er uten betydning for driften av varmeanlegget.

7.1 Tørrkonstruksjon

Tørrkonstruksjoner kan bestå av anhydritt- eller gipsplater. SCALA kan legges så snart det er laget fjær på skjøtene.

Kommentar [TN2]: Is this correct?

7.2 Våtkonstruksjoner (A1–A3)

I våte konstruksjoner blir varmerørene eller kablene støpt inn i sementgulvet eller anhydrittgulvet. Før gulvbelegget kan legges oppå, må varmesysteminstallatøren sørge for at fuktigheten som avgis ved varmpåvirkning, er borte. Installatøren skal utferdige en attest om hvilke oppvarmings- og avkjølingstiltak som er utført med dette som formål.

Kommentar [TN1]: Is this correct? Are there in fact large (and then consequently small) 90 angles?

En fuktighetsmåling kan bare utføres ved målepunktene som undergulvsinstallatøren har merket av. Ved fravær av slike målepunkter, skal gulvinstallatøren utferdige en attest om dette til kunden.

8 Rengjøring og pleie

Gulventreprenøren skal gi kunden en skriftlig veiledning for pleie av gulvbelegget. Se VOB DIN 18365, Del C, punkt 3.1.4.

Rengjøringsanbefalinger for SCALA (privatboliger) fås gratis på forespørsel og kan bestilles på telefon +49 71 42 / 71 – 340.

9 Beskyttelse av produktets egenskaper

På grunn av faren for skader anbefales det å få det ferdiglagte gulvbelegget godkjent eller delvis godkjent iht. § 12 VOB/B umiddelbart. Hvis gulvet skal brukes tidligere, skal det tildekkes med egnet beskyttelsesmateriale, f.eks. kartong, plast eller lignende.

10 Spesielt

10.1. Kontorstoler med hjul
Kontorstoler med hjul må være utstyrt med hjultype W (EN 12529), dvs. med myke hjul med riktig dimensjon for bruk på elastiske gulvbelegg (50 mm diameter, 20 mm rulleflate, 100 mm **balling radius** av rulleflate). Dette bør tas med i vurderingen ved anskaffelse av nye stoler.

10.2 Brennmerker

Sigarettglør kan gi brennmerker på syntetiske gulvbelegg. Slike belegg bør derfor ikke brukes i puber o.l. der det er risiko for slike skader.

10.3 Misfarging

Ved lengre tids kontakt med gummi kan gummien etterlate permanente misfarginger på alle typer elastiske gulvbelegg. Eksempler på misfargingskilder kan være bildekk, tildekkingsmateriale, hjul eller bein på vaskemaskiner, kjøleskap, vogner osv. Slik misfarging oppstår ikke umiddelbart, men som en følge av migrering av stoffer som deretter utsettes for lys.

For å unngå permanent misfarging anbefales det å bruke hjul laget av polyuretan. Hvis dette ikke er mulig, anbefales det å bruke hetter på sko/hjul. Bitumenbasert asfalt, mineralolje, fett og farget skokrem vil misfarge lyse gulvbelegg som utsettes for mye trafikk. Dette kan for eksempel skje på steder med direkte atkomst fra asfalterte gater, i kjøkkener eller på kontorer, på bensinstasjoner og bilverksteder.

10.4 Tape

Ta alltid kontakt med tapeleverandøren før tape brukes direkte på gulvbelegget.

11 Verktøyprodusenter

Fascut-verktøyet samt skjæreverktøyet som brukes ved tilskjæring av SCALA-fliser, kan bestilles fra:

WOLFF GmbH
Diesel Str. 19
D – 71665 Vaihingen / Enz-Aurich
Tlf.: +49 (0) 70 42 / 95 11 0
Faks: +49 (0) 70 42 / 95 11 44
www.wolff-gmbh.de

Janser GmbH
Maschinen- und Gerätebau
Postfach 1163
D – 71135 Ehningen
Tlf.: +49 (0) 70 34 / 1 27 0
Faks: +49 (0) 70 34 / 88 38 44
www.janser.com

Witte Metallwaren GmbH + Co. KG
Auf dem Tigge 15
D - 59269 Beckum
Tlf.: +49 (0) 25 21 / 9 30 20
Faks: +49 (0) 25 21 / 50 34 44
www.witte-beckum.de

For leggetekniske spørsmål kontakt:

Tlf.: +49 71 42 / 71 – 2 55
Faks: +49 71 42 / 71 – 1

46

E-post: service_germany@armstrong.com

Armstrong DLW GmbH
Stuttgarter Straße 75
D-74321 Bietigheim-Bissingen
www.armstrong.eu

Denne versjonen erstatter alle tidligere versjoner.

Kommentar [TN3]: I haven't been able to find anything about "balling radius". Could you please explain what this is?